

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาเป็นหนึ่งในหลายปัจจัยของการพัฒนาประเทศ แต่เป็นปัจจัยอันมีความสำคัญยิ่ง หากการศึกษามีคุณภาพแล้ว การพัฒนาประเทศจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การจัดการศึกษาของประเทศมีหน่วยงานที่รับผิดชอบในการบริหารการศึกษาหลายระดับ คือ สำนักงานยกรัฐมนตรี กระทรวงมหาดไทย กระทรวงศึกษาธิการ และทบวงมหาวิทยาลัย (อรุณ จันทวานิช, 2524) การดำเนินงานทางการศึกษาจึงมีขอบเขตกว้างขวางและสลับซับซ้อน ดังนั้นในกระบวนการบริหารงานทางการศึกษาผู้บริหารจำเป็นจะต้องตัดสินใจในการดำเนินงานในทางที่เห็นว่าเกิดประโยชน์สูงสุด สามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด เพื่อให้ได้ผลอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งทางเลือกในการดำเนินการจำเป็นต้องมีข้อมูลที่เกี่ยวข้องในเรื่องที่จะต้องตัดสินใจอย่างเพียงพอ ดังนั้นข้อมูลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจในแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจของผู้บริหารเพื่อการวางแผนการปฏิบัติการ หรือการควบคุมเพื่อให้เกิดผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์

ในการบริหารงานทางการศึกษา ผู้บริหารมีภารกิจที่จะต้องทำหลายประการไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารในองค์กรใหญ่หรือเล็ก สิ่งที่ผู้บริหารจะต้องศึกษาคำนี้และปฏิบัติก็คือ ทรัพยากรด้านต่าง ๆ วิธีที่จะสามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นในการที่ผู้บริหารจะตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่งจึงต้องได้รับข้อมูลเกี่ยวกับทรัพยากรด้านต่าง ๆ ที่จะมาใช้ประกอบการตัดสินใจ การที่จะรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการตัดสินใจให้ครบถ้วนได้นั้นผู้บริหารย่อมไม่มีเวลาเพียงพอ จึงต้องมอบหมายให้หน่วยงานจัดเตรียมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ตามความต้องการ หน่วงเวลาในการใช้ประกอบการตัดสินใจ ตลอดจนจัดกระทำข้อมูลดังกล่าวให้เป็นปัจจุบันเสมอ กระบวนการจัดกระทำข้อมูลดังกล่าวมาแล้วเรียกว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System) (สุรชาติ สินทรัพย์, 2528)

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารกำลังเป็นที่สนใจและมีบทบาทมากขึ้นในวงการบริหารและวางแผนการศึกษาของประเทศ ซึ่ง อรุณ จันทวานิช และเจษฎ์ อนุธรรมมงคล (2524) กล่าวว่า "องค์กรหรือหน่วยงานไม่ว่าขนาดเล็กหรือขนาดใหญ่ก็ตาม ล้วนแต่มี

ระบบสารสนเทศไว้ใช้แล้วทั้งสิ้น ส่วนความสมบูรณ์หรือความทันสมัยจะมากน้อยเพียงใต้นั้นคงแตกต่างกันไปแล้วแต่เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บสะสมข้อมูล ช่วงความแตกต่างของการเรียกใช้ข้อมูลและการวิเคราะห์ประเมินข้อมูลมีตั้งแต่ระบบดั้งเดิม (Primitive System) ไปจนถึงระบบที่ใช้เทคโนโลยีและเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ซับซ้อน"

การจัดระบบสารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการ เริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ.2522 โดยเริ่มให้หน่วยงานระดับกรมเป็นผู้จัดส่งข้อมูลให้กองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวง (สมชาย ทยานยง, 2524) และส่วนมากการเก็บและรวบรวมข้อมูลก็เพื่อจุดประสงค์อย่างใดอย่างหนึ่งตามความต้องการของผู้บริหารและตามความจำเป็นในการปฏิบัติงานแต่ละครั้ง เท่านั้น ต่อมาในแผนพัฒนาการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ระยะที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534) ของกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดมาตรการและวิธีดำเนินงานตามนโยบาย ข้อ 11 (กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานปลัดกระทรวง, 2530) มีสาระดังนี้

. . . จัดระบบการเก็บ รักษา ประมวล และนำมาใช้ในค้ำข้อมูลและสารสนเทศให้เป็นเอกภาพในระบบกระทรวง โดยมีศูนย์สารสนเทศของกระทรวงศึกษาธิการเป็นองค์กรกลาง มีคณะกรรมการบริหารศูนย์สารสนเทศของกระทรวงฯ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานควบคุมดูแลเรื่องการใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ต่าง ๆ การกำหนดรายการรูปแบบวิธีการเก็บข้อมูลและสารสนเทศ เพื่อให้เกิดการประสานงานในกระบวนการดำเนินงานจากหน่วยงานระดับโรงเรียน อำเภอ จังหวัด ขึ้นมาถึงระดับกรม และนำมารวบรวมไว้ที่ศูนย์สารสนเทศตามผังสายงานที่กำหนดขึ้น ทั้งนี้ด้วยการเร่งรัดจัดสรรเครื่องมือเครื่องใช้ บุคลากร และทรัพยากรอื่น ๆ ให้กับหน่วยงานที่เป็นศูนย์ประสานงานค้ำข้อมูลสารสนเทศทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถพร้อมกับเร่งรัดการดำเนินงานและประสานงานให้มีข้อมูลและสารสนเทศเป็นเอกภาพเป็นปัจจุบัน และเพียงพอต่อการวางแผนและการบริหารการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สปช.) เป็นหน่วยงานระดับกรม สังกัดกระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบในการจัดการประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับส่วนใหญ่ของประเทศ เพราะฉะนั้นการบริหารงานในทางการวางแผน การวางแผนนโยบาย การบริหารบุคลากร การบริหารงบประมาณ การจัดการประถมศึกษา จึงจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศเป็นพื้นฐานในการบริหาร ซึ่งข้อมูลและสารสนเทศที่ได้รับจะเป็นประโยชน์ต่อเมื่อมีความทันสมัย แม่นตรง และเชื่อถือได้ ดังนั้นในช่วงแผนพัฒนาการศึกษา ระยะที่ 6 (2530 - 2534) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงได้จัดทำโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพ

การจักระบบข้อมูลและสารสนเทศ อันเป็นส่วนหนึ่งของโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร การประถมศึกษาชั้น ซึ่งโครงการนี้มีขอบข่ายในการปรับปรุงการจักระบบข้อมูลและสารสนเทศทั้ง ระบบของหน่วยงานในสังกัดทุกระดับโดยสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530) ได้กำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการไว้ดังนี้คือ

1. เพื่อให้หน่วยงานแต่ละระดับ ตั้งแต่ระดับกรมถึงระดับโรงเรียนมีข้อมูลและสารสนเทศ เพียงพอ ถูกต้องเป็นปัจจุบัน สอดคล้องเป็นระบบเดียวกัน สำหรับใช้ในการจัดการศึกษาและ การวางแผนการศึกษาทั้ง ระยะสั้นและระยะยาว
2. เพื่อให้หน่วยงานระดับกรม ระดับจังหวัด ซึ่งเป็นศูนย์ข้อมูลและสารสนเทศมี เทคโนโลยีเพียงพอกับความจำเป็นในการจัดทำข้อมูลและสารสนเทศ
3. เพื่อให้บุคลากรแต่ละระดับมีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถจัดทำข้อมูลสารสนเทศ สำหรับใช้ในหน่วยงานของตนเอง และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องได้

อนึ่ง ในการจักระบบบริหารการประถมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการ ประถมศึกษาแห่งชาติ มีลักษณะเป็นการกระจายอำนาจไปยังหน่วยงานระดับต่าง ๆ ซึ่งได้กำหนด ให้มีสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยให้มีหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ มีหน้าที่ปฏิบัติราชการ ตามมาตรา 26 และ 27 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2523 นอกจากนี้ยังมีหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการตรวจพิจารณา วินิจฉัยสั่งการ เรื่องที่เจ้าหน้าที่บันทึก เสนอเพื่อลงนามตรวจสอบ ตรวจสอบบัญชีการเงินและบัญชีประจำวัน รับผิดชอบควบคุมดูแลงานของ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอทุกประเภท บริหารการศึกษาภายในตามอำนาจหน้าที่ กฎหมาย และระเบียบแบบแผนและงานที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดมอบหมาย (ราชกิจจานุเบกษา, 2523)

การดำเนินการบริหารงานของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอดังกล่าวจำเป็นต้อง อาศัยข้อมูลและสารสนเทศอย่างกว้างขวาง หากไม่มีระบบสารสนเทศที่ดีและสามารถเตรียมข้อมูล ให้ผู้บริหารอย่างเพียงพอถูกต้องและทันต่อเวลาที่ต้องการแล้ว ปัญหาในการดำเนินงานการ บริหารของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอนั้นย่อมเกิดขึ้นมากมาย นอกจากจะส่งผลไปยังคุณภาพ

การศึกษาของอำเภอแล้วยังจะส่งผลสะท้อนไปยังส่วนรวมและประเทศชาติ ทำให้สูญเสียทรัพยากรในการจัดการศึกษาไปโดยเปล่าประโยชน์

นอกจากการบริหารงานภายในสำนักงานแล้ว สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอยังมีหน้าที่รายงานข้อมูลและสารสนเทศด้านต่าง ๆ ให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งข้อมูลและสารสนเทศที่รายงานต่อหน่วยงานดังกล่าวนี้จะต้องมีความถูกต้องเชื่อถือได้ และทันต่อความต้องการ ถ้าข้อมูลและสารสนเทศจากระดับอำเภอผิดพลาดจากความเป็นจริงอาจส่งผลให้การบริหารงาน การวางแผนในระดับสูงขึ้นไปผิดพลาด แก้ไขปัญหาทางการศึกษาไม่ตรงจุด ทำให้สูญเสียทรัพยากร รวมทั้งงบประมาณโดยไม่จำเป็น เป็นผลเสียต่อการพัฒนาการประถมศึกษา ดังนั้นข้อมูลและสารสนเทศในระดับอำเภอจึงมีความสำคัญมาก

จากการศึกษาเอกสารและการ สัมภาษณ์ผู้บริหารระดับอำเภอชั้นต้นเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอพบว่า การดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนการเก็บรักษาข้อมูล ประมวลผลข้อมูล การนำเสนอข้อมูล รวมทั้งการรายงานข้อมูลนั้นเป็นการดำเนินการของตนเองโดยเฉพาะ และจากรายงานผลการวิจัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530) พบว่า ปัญหาและอุปสรรคเกี่ยวกับระบบข้อมูลของสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและอำเภอในปัจจุบันคือ

1. ขาดแบบสำรวจข้อมูลที่เป็นมาตรฐาน ผู้กรอกไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ทำให้ข้อมูลคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริง
2. ขาดศูนย์ประสานงานด้านการเก็บและการใช้ข้อมูลระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ทำให้ไม่สะดวกในการติดต่อขอใช้ข้อมูล
3. ผู้ให้ข้อมูลไม่เห็นความสำคัญในการให้ข้อมูลที่ถูกต้อง เป็นเหตุให้ข้อมูลขาดความเชื่อถือได้
4. ไม่มีการตรวจสอบข้อมูลในระดับอำเภอ ซึ่งเป็นระดับที่ใกล้ชิดกับแหล่งข้อมูล
5. ข้อมูลบางเรื่องเก็บรวบรวมโดยหลายหน่วยงาน แต่มีความขัดแย้งไม่ตรงกัน
6. ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลส่วนใหญ่กระชั้นชิดผู้กรอกมีระยะเวลาสั้นในการหาข้อมูล นอกจากนี้ในทัศนะของผู้บริหาร ข้อมูลที่ต้องการใช้ในการตัดสินใจเข้ามาล่าช้าไม่

ทันต่อเหตุการณ์

7. ขาดข้อมูลด้านคุณภาพการศึกษา การพัฒนาคุณภาพนักเรียน ข้อมูลเกี่ยวกับการรักษาพยาบาล การประกอบอาชีพภายในท้องถิ่น

8. ขาดกำลังคนที่ได้รับการอบรมด้านข้อมูล รวมทั้งวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงาน และห้องปฏิบัติการระบบสารสนเทศ

ด้วยเหตุผลและความเป็นมาดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่า ระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารและการพัฒนาการประถมศึกษา ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยในเรื่อง สภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ในทัศนะของผู้บริหารการศึกษา ซึ่งการวิจัยในเรื่องนี้ยังไม่มีผู้ใดจัดทำไว้ จึงน่าที่จะทำการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางและข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน รวมทั้งเป็นแนวทางในการนำเสนอรูปแบบการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่เหมาะสมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษา

อำเภอ

ขอบเขตของการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ครอบคลุมสภาพและความคาดหวังเกี่ยวกับระบบสารสนเทศในประเด็นตามขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศที่สำคัญ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Data collection)
 - 1.1 การกำหนดวัตถุประสงค์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.2 การจับคู่คลากรับผิดชอบการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 1.3 การจัดหน่วยงานและสถานที่ในการปฏิบัติงาน
 - 1.4 การสำรวจความต้องการข้อมูลและสารสนเทศจากผู้ใช้
 - 1.5 การจัดทำแบบฟอร์มในการเก็บรวบรวมข้อมูล

- 1.6 การกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.7 การรวบรวมแบบฟอร์มที่ส่งมาจากกลุ่มโรงเรียน
- 1.8 การตรวจสอบความครบถ้วนและถูกต้องของข้อมูล
2. การเก็บรักษาข้อมูล (Data Storing)
 - 2.1 การคัดเลือกข้อมูลที่ต้องการ
 - 2.2 การจำแนกหมวดหมู่ของข้อมูล
 - 2.3 การจัดระบบแฟ้มข้อมูล
 - 2.4 การจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน
3. การประมวลผลข้อมูล (Data Processing)
 - 3.1 การประมวลผลข้อมูลด้วยมือ
 - 3.2 การประมวลผลด้วยคอมพิวเตอร์
 - 3.3 การแปลงข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ
4. การนำเสนอข้อมูล (Data Presentation)
 - 4.1 วัตถุประสงค์ของการรายงานผลหรือการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ
 - 4.2 รูปแบบในการรายงานผลหรือการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ
 - 4.3 การกำหนดผู้รับผิดชอบในการรายงานผลหรือการนำเสนอข้อมูลและสารสนเทศ

คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

สภาพ หมายถึง สภาพที่มีอยู่และการปฏิบัติจริงในการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ตั้งแต่ปี 2530 จนถึงปัจจุบัน

ความคาดหวัง หมายถึง ความมุ่งหวังหรือความต้องการที่มีต่อการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ทั้งนี้โดยไม่คำนึงถึงว่าตามสภาพที่เป็นจริงสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอจะมีหรือได้ปฏิบัติในลักษณะดังกล่าวหรือไม่

ผู้บริหารการศึกษา หมายถึง ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด (ผอ.ปอ.) หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน หัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ (ทน.ปอ.) และหัวหน้าการศึกษากิ่งอำเภอ (ทน.ปก.)

หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน หมายถึง ศึกษาวิเคราะห์ที่ทำหน้าที่หัวหน้าฝ่ายนโยบาย และแผนของหน่วยศึกษานิสิต สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด (สปจ.)

ข้อมูล (Data) หมายถึง ข้อเท็จจริง เอกสาร ข่าวสาร ที่อยู่ในรูปของตัวเลขหรือ สัญลักษณ์ที่มีความหมายเฉพาะยังมีได้ผ่านการประมวลผลและวิเคราะห์ให้อยู่ในรูปแบบที่สามารถ ใช้ประกอบการตัดสินใจได้โดยตรง

สารสนเทศ (Information) หมายถึง ข้อมูลที่จัดระบบแล้วหรือข้อมูลที่ประมวลผล และวิเคราะห์แล้ว สามารถใช้ประโยชน์หรือใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ ได้ทันที

ระบบสารสนเทศ (Management Information System) หมายถึง การเก็บ รวบรวมข้อมูล การแปลงข้อมูลเป็นสารสนเทศ การจัดเก็บและการนำเสนอข้อมูล เพื่อประโยชน์ ในการตัดสินใจ การวางแผน และการควบคุมการปฏิบัติงานตามความต้องการของผู้บริหาร

สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ (สปอ.) ที่จัด ตั้งขึ้นตามมาตรา 26 แห่งพระราชบัญญัติคณะกรรมการการประถมศึกษา พ.ศ. 2523

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพและความคาดหวังของผู้บริหารที่มีต่อการ จัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ
2. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติสามารถนำผลการวิจัยไปใช้ เป็นแนวทางในการวางแผน กำหนดแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ในการให้ความสำคัญและพัฒนา ระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอให้มีประสิทธิภาพ
3. ผลการวิจัยครั้งนี้จะใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานที่สำคัญในการเสนอรูปแบบการจัดระบบ สารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่เหมาะสมต่อไป

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม
 - 1.1 กลุ่มผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด มีจำนวนทั้งสิ้น 73 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างประชากรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 63 คน แล้วใช้วิธีสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (simple random sampling)

1.2 กลุ่มหัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน มีจำนวนทั้งสิ้น 73 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างประชากรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 63 คน ใช้หัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนของจังหวัดที่ใช้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเป็นกลุ่มตัวอย่าง

1.3 กลุ่มหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอและหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ มีจำนวนทั้งสิ้น 729 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกลุ่มตัวอย่างประชากรของ Krejcie and Morgan (1970) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 254 คน กระจายกลุ่มตัวอย่างตามอำเภอในจังหวัดที่ใช้ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และหัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนเป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการเทียบสัดส่วน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

2.1 แบบสอบถาม จำนวน 2 ชุด เพื่อใช้สอบถามกลุ่มตัวอย่าง 3 กลุ่ม ได้แก่

ชุดที่ 1 สอบถามผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด และหัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผน หน่วยงานนิเทศก์ แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

ตอนที่ 2 สอบถามความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ชุดที่ 2 สอบถามหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ และหัวหน้าการประถมศึกษากิ่งอำเภอ แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 สภาพเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบตรวจสอบรายการและปัญหาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 ความคาดหวังของผู้บริหารเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นแบบตรวจสอบรายการ

2.2 แบบสำรวจ เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในการจัดระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอและสำนักงานการประถมศึกษากิ่งอำเภอเป็นผู้กรอก เป็นแบบตรวจสอบรายการ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 สำรวจข้อมูลและสารสนเทศที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอรวบรวมและบันทึกไว้

ตอนที่ 2 สำรวจเกี่ยวกับสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ประมวลผล และแบบเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการส่งแบบสอบถามและแบบสำรวจไปยังผู้ตอบและให้ส่งกลับคืนทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 แบบสอบถามความคาดหวังของผู้บริหาร และหัวหน้าฝ่ายนโยบายและแผนเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ใช้วิธีหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

4.2 แบบสอบถามสภาพและปัญหาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศของสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ใช้วิธีหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4.3 แบบสำรวจเกี่ยวกับข้อมูลและสารสนเทศ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ และแบบเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้วิธีหาค่าความถี่และค่าร้อยละ

การเสนอรายงานการวิจัย

ในการเสนอรายงานการวิจัยนี้ได้แบ่งเป็น 5 บท ดังต่อไปนี้

บทที่ 1 กล่าวถึงความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย และวิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ